

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь
Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў

Ганна Казлова

ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА ЛЮБОВІ

(канцэртная опера)

*Рэкамендавана ВМА на адукацыі ў сферы культуры і мастацтваў
у якасці хрэстаматыі па сучаснай беларускай музыцы для студэнтаў
спецыяльнасці 1-18 01 01 Народная творчасць (па напрамках),
напрамку спецыяльнасці 1-18 01 01-01 Народная творчасць (харавая
музыка) спецыялізацыі 1-18 01 01-01 01 Харавая музыка акадэмічная*

Мінск
БДУКМ
2019

УДК 792.54:782.1
ББК 85.97-010.1
К147

Лібрэта:
Дзмітрый Ермаловіч-Дашчынскі,
Ганна Казлова

Р э ц э н з е н т ы:

М. П. Дрынеўскі, народны артыст Беларусі,
лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь,
мастацкі кіраўнік Нацыянальнага акадэмічнага хору
Рэспублікі Беларусь імя Г. І. Цітовіча, прафесар;
Л. Л. Ражкова, загадчык кафедры народна-песеннай творчасці
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры
і мастацтваў, кандыдат педагагічных навук;
А. Б. Ніжнікава, загадчык кафедры музычна-педагагічнай
адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта
імя М. Танка, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

Казлова, Г.

К147 Вялікае Княства Любоўі (канцэртная опера) : хрэстаматыя /
Г. Казлова ; М-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т
культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2019. – 103с.
ISBN 978-985-522-223-2.

«Вялікае Княства Любоўі» – канцэртная опера кампазітара Ганны Казловай і паэта Дзмітрыя Ермаловіча-Дашчынскага для салістаў, чытальніка і хору па гістарычных падзеях часоў Грунвальдскай бітвы 1410 г. У оперу ўключаны арыі, дуэты, трыя галоўных герояў, а таксама песні і агульныя харавыя сцэны. У музычным спектаклі ажыве поўная гераізму і драматызму гісторыя Беларусі, загучаць галасы вялікага князя Кейстута, яго абранніцы Бірутэ, Вітаўта – нацыянальнага героя Грунвальдскай бітвы, яго жонкі Ганны Смаленскай, караля Ягайлы і іншых персанажаў.

Рэкамендуецца выкладчыкам і студэнтам спецыялізацыі «Харавая музыка акадэмічная» ў якасці хрэстаматыі па сучаснай беларускай музыцы па дысцыплінах «Дырыжываванне», «Харавы клас», «Пастаноўка голасу», а таксама аматарам музычнага і тэатральнага мастацтва.

УДК 792.54:782.1
ББК 85.97-010.1

ISBN 978-985-522-223-2

© Казлова Г., 2019
© Афармленне. Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
культуры і мастацтваў», 2019

*Прысвячаецца
заслужанаму калектыву Рэспублікі Беларусь
Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капэле
імя Р. Шырмы,
мастацкаму кіраўніку
і галоўнаму дырыжору капэлы
В. Я. Янум*

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вялікае Княства Любоўі
мы ўспомнім у нашай краіне.
Памянем былую сталіцу
і вып'ем за велічнасць мовы.
Той мовы,
з якою кахалі,
Той мовы,
што нам засталася
ад Княства Вялікай Любоўі...

Аксана Спрычан

Дзеючыя асобы:

Кейстут – вялікі князь літоўскі (*барытон*)

Бірутэ – вайдэлотка, затым вялікая княгіня літоўская, жонка Кейстута (*сапрана*)

Вітаўт – вялікі князь літоўскі, сын Кейстута і Бірутэ, стрыечны брат Ягайлы (*барытон*)

Ягайла – кароль польскі, вялікі князь літоўскі, пляменнік Кейстута (*тэнар*)

Ганна – князеўна смаленская, нявеста, затым жонка Вітаўта, вялікая княгіня літоўская (*мецца-сапрана*)

Праўрыма – жамойцкая багіня цнатлівасці і святога агню (*сапрана*)

Вайдэлоткі – жрыцы багіні Праўрымы

Старэйшая вайдэлотка

Лірнік

Дружына Кейстута

Сяброўкі Ганны

Народ

Час і месца дзеяння:

Сцэны I–IV

1338 г., бераг Балтыйскага мора. У лесе, каля свяшчэннага агню Кейстут сустракае Бірутэ – жрыцу (вайдэлотку) паганскай багіні Праўрымы. Князь крадзе панну і вязе яе ў Старыя Трокі, дзе ладзіцца іх вяселле, а ў 1350 г. нараджаецца іх сын Вітаўт – будучы вялікі князь літоўскі, герой Грунвальдскай бітвы 1410 г.

Сцэна V

1370 г., Новыя Трокі. У замку Кейстута адбываецца ўрачыстае святкаванне вяселля княжыча Вітаўта з Ганнай, князеўнай смаленскай.

Сцэна VI

1382 г., беларускае мястэчка Крэва. У замку Ягайлы пакутуюць захопленыя ім у палон дзядзька Кейстут і стрыечны брат Вітаўт. Ганна выратаўвае мужу жыццё, бо пераапранае яго ў адзенне сваёй служанкі і выводзіць з палону.

1410 г., наваколле Грунвальда. Пагроза нападу Тэўтонскага ордэну крыжакоў прымірыла стрыечных братоў Вітаўта і Ягайлу. З’яднаўшыся, яны здабылі яскравую перамогу ў Грунвальдскай бітве і на пяць стагоддзяў засцераглі беларускую зямлю ад крыжакоў.

Сцэна 1 Кейстут са сваёй дружынай

№ 1. Смутак Кейстута

Хор дружыннікаў (coro a capella):

Tenore
Coro
Baritono
Basso

mp
М - м...

М - м...

mf

T
Coro
B

Слу-хай, кня - жа, слу-хай, кня - жа, мы ван-дру - ем ля ба-лот...

Слу-хай, кня - жа, слу-хай, кня - жа, мы ван-дру - ем ля ба-лот...

T
Coro
B

До-бра-е тут па-ля-ван - не - кач-кі ўда - лі - ся ў па - лёт...

До-бра-е тут па-ля-ван - не - кач-кі ўда - лі - ся ў па - лёт...

T
Coro
B

А - ле ж ты ча - му згу-біў - ся, быц-цам хо-чаш што ска-заць...

А - а...

T
Coro
B

І ча-му ты за-сму-ціў - ся, ці ты мо-жаш ад - ка-заць?
І ча-му ты за-сму-ціў - ся, ці ты мо-жаш ад - ка-заць?

T
Coro
B

Ад Ма-зо - ві - і да Пско - ва лю - дзі ве - да -
Ад Ма-зо - ві - і да Пско - ва лю - дзі ве - да -

T
Coro
B

юць ця-бе - і што кня - зю не-зна-ё - мы страх у муж - най
юць ця-бе - і што кня - зю не-зна-ё - мы страх у муж - най

T
Coro
B

ба-раць-бе! У Га-лі - цы і, Ва-лы - ні і на Прус-ка -
ба-раць-бе! А - а...

T
Coro
B

е зям-лі - мы з та-бо - ю, князь а - дзі - ны, пе - ра - мо - гу
Мы з та-бо - ю, князь а - дзі - ны, пе - ра - мо - гу

Т
Coro
В

зда - бы - лі... Муж - ны ты і ас - ця - рож - ны,
зда - бы - лі... Муж - ны ты, кня - жа,

Т
Coro
В

а - ле хо - чам мы спы - таць: зна - мі, кня - жа, ты дзень кож - ны,
а - ле хо - чам мы спы - таць: кня - жа,

Кейстут:

Voise
Т
Coro
В

Я схі - ля - ю - ся ў
дый ска - жы нам - што шу - каць? М - м...
дый ска - жы нам - што шу - каць? М - м...

Voise
Т
Coro
В

сто - ме, я смут - ку - ю не здар - ма - ма - ё сэр - ца ў па -

Voise

ло - не, а - дзі-но - кі я!.. Мне кня-гі - ня на-ра -

T

Coro

M - м...

B

M - м...

Voise

дзі-ла ду - жых ча - ты-рох сы - ноў, а - ле по - лы-мя ас -

T

Coro

B

Voise

ты - ла, кве-цень а - ды - шоў... *f piu mosso* Хто мо-жа мя-не

T

Coro

M - м...

B

M - м...

Voise

за-спа-ко-іць? Хто мо-жа мя-не су - це - шыць? Хо-ча сэр-ца па-ка-хаць,

T

Coro

A - а...

B

A - а...

Voise

праг-не цу - да. Дзе ця - бе, лю - боў, шу - каць? З кім я бу - ду?

T

cresc.

Coro

B

cresc.

Voise

molto espressivo

Аб кня-гі-ні я за - бы - ва - ю, мо-жа гэ - та грэх ці блуд?

T

М - м...

Coro

B

М - м...

Voise

А-ле сён-ня сэр-цам я ад-чу-ва-ю - ні-бы хто мя-не за-ве ды гу-ка-е.

T

cresc.

Coro

B

cresc.

Voise

Ve-да-ем мы, кня-жа, цуд а-дзін. Ба-чыш, сён-ня ў не-бе ма-ла-дзік.

T

f

Coro

B

f

Ve-да-ем мы, кня-жа, цуд а-дзін. Ба-чыш, сён-ня ў не-бе ма-ла-дзік.

Т
Соро
В

А ў гэ-тым ле - се вог-ні-шча га-рыць, пры-га-жу-ня пан - на

А ў гэ-тым ле - се вог-ні-шча га-рыць, пры-га-жу-ня пан - на

piu f

Т
Соро
В

там ад-на ся-дзіць. Толь-кі ты ў - ба - чыш, зра-зу - ме - еш сам -

там ад-на ся-дзіць. Толь-кі ты ў - ба - чыш, зра-зу - ме - еш сам -

cresc. assai *ff*

Т
Соро
В

пры-га-жу-ня пан - на ад-да-на ба-гам! Толь-кі ты ў - ба - чыш,

cresc. assai *ff*

пры-га-жу-ня пан - на ад-да-на ба-гам! Толь - ты ты

molto allargando

Т
Соро
В

зра-зу - ме - еш сам - пры-га-жу-ня пан - на ад-да-на ба-гам!

зра-зу - ме - еш сам - пры-га-жу-ня пан - на ад-да-на ба-гам!

Сцэна II

Бірутэ, старэйшая жрыца Праўрымы, вайдэлоткі

№ 2. Хор вайдэлотак

Вайдэлоткі:

Coro

Lento
p A - a - a...

Coro

mf *sub. p*

Coro

piu f *sub. p* a - a -

Coro

F#m *C dim7* *C#sus* *C#7* *F#m*
a... Во - чы, ззя-е вог-ні-шча і днём, і

Як ба-гі-ні Пра-ў-ры-мы во - чы, ззя-е вог-ні-шча і днём, і

13

Coro

16 C dim7 C#sus F# F#7/9- Hm6

ноч - чу, і не ве-да-юць, хто ў цем-ры ле - сам кро-чыць,

ноч - чу, і не ве-да-юць, хто ў цем-ры ле - сам кро-чыць,

sfz

Coro

19 G#7 C# D E D C# F#9

што ты жа-да-еш ім да-бра! О, ба-гі-ня

што ты жа-да-еш ім да-бра! О, ба-гі-ня Пра-ў-ры-ма,

Coro

22 E6 Hm7 D dim7

Пра-ў-ры-ма, ты ад - на да - па - мо-жаш,

Пра - ў - ры - ма, ты ад - на да - па - мо-жаш,

25 *Coro*

як прый-шла бя - да... Сму-так ад-вя-дзеш і жар-сці,

як прый-шла бя - да... Сму-так ад-вя-дзеш і жар-сці,

25 *piu f*

Гармонія: $Hm7$, $E7\flat9-$, $A7+$, $F\sharp7\flat9-$, $G\sharp dim C\sharp7$

28 *Coro*

дзеў-чы-не па-до-рыш шчас-це і на шлюб ты бла-сла-віш я - е!

дзеў-чы-не па-до-рыш шчас-це і на шлюб ты бла-сла-віш я - е!

28

Гармонія: $Hm7$, $E7\flat9-$, $A7+$, $Hm7sus$, $H7$, $C\sharp m7\flat11$

31 *Coro*

О, ба-гі-ня Пра-ў-ры-ма! Толь - кі ты!

О, ба-гі-ня, о, ба-гі-ня! Пра - ў - ры-ма! Толь - кі ты!

31 *Rit.*

Гармонія: $F\sharp9$, $E sus$, $D7+$, $E9$

Сцэна II

№ 3. Старэйшая жрыца Праўрымы і вайдэлоткі

старэйшая жрыца:

Voice

Гэтайноччу ты, Бі-ру-тэ, зас-та-еш-ся ля агню. Хай жа зніч дзі-воснымцу-дам

а-свят-ля-е ўсю зям-лю! І ба-гі-ня Пра-ў-ры-ма хай з ня-бё-саў па-гля-дзіць,

вайдэлоткі:

rosso rit. F#

як а-гонь свят-ы ў ду-бра-ве поў-най сі-ла-ю гарыць! Гэтайноччу ты, Бі-ру-тэ,

Solo

за-ста-еш-ся ля аг-ню.

Coro

Хай жа зніч дзі-вос-ным цу-дам а-свят-ля-е ўсю зям-лю!

F#9

Coro

І ба - гі - ня Пра - ў - ры - ма

F#79- 8va sf

Coro

хай з ня - бе - саў па - гля - дзіць, як а-гонь свя - ты ў ду-бра-ве

Hm/f# E79- A7+ H79 8va

Coro

поў-най сі - ла - ю га - рыць.

C#7sus p pp

№ 4. Прадчуванне Бірутэ

Сцэна II

Бірутэ:

Moderato

tr C#m7 C#m7/h

Voice

Раз - ля - це-лі-ся сяб - роў - кі

tr p tr

F#m/a G#m7sus C#m7sus C#m7sus

ў па - клі-кан-ні сва - ім. Мне ад - ной зу-сім не

C#m7/h F#m/a G#m7sus C#m7

сум - на тут у ка-піш-чы ляс - ным.

mf

piu f

f

А - ле сён-ня, ад - чу-

ва - ю, дзі - ва мне пра - ро - чыць лёс,

быц - цам зор - ны дождж ча - роў - ны ўраз а - сы - пец - ца з ня -

бёс. Пра - ма ў да - ло - ні,

пра - ма ў па - дол, быц - цам дождж дзі - вос - ны да мя - не сый - шоў,

F#m G#m7 C#m

C#m7 C#m7/h F#m G#m7

C# piu f D_b D_b7+

G_b6 A_b7⁹ D_b9

mf piu f

B_m7 *E_bm7*

быц - цам нех - та со - чыць у ці - шы за мной -

C dim7 *F7*

во - раг мой за - кля - ты? Ся - бар вер - ны мой?

cresc. *f*

F

Я тут не ад - на? Хто мя - не клі - ча?

dim.

Сцэна III Кейстут, Бірутэ і Праўрыма

№ 5. Кейстут:

Moderato A

Voice

Я - князь, ха - чу ця-бе вяс-ці пад

ру - кі ў за - мак свой. Так, я па -

ві-нен быў пай-сці за - стаў-ся я з та - бой. Твой спеў, як

у не-бе са-лаў - і і зvon кры-ніц ляс - ных. Твой

D7⁹ A⁹ G⁹ D7⁹ A7⁹ D F#7⁹- H7⁹- E7

A79-

твар — як ме - сяц ле - дзя - ны між зо - рак за - ла -

8va

piu f *espress.*

Vcl

Hm7 D F#79-

тых. Твой та - нец лёг - кі, як па - лёт дзі -

(8va)

H79- E79- A79-

вос - ных ма - тиль - коў. Твой до - тук -

C#79- F#7 Hm sus

як за - мор - скі шоўк ма - іх пя - шчот - ных сноў...

8va

sfz *sfz* *mf*

(*Leo.)

Сцэна III

№ 6. Бірутэ:

Lento Gm

p *poco rit*

a tempo

Я пра-шу, я пра - шу, не гля-дзі на мя - не! Ты ўжо не ма-ла-

p *poco rit*

ды - па-вар-тай-ся ў Крэ - ва Ёсць кня - гі - ня ў ця-

С79

бе, што не горш за мя - не. Што я-шчэ та-бе

E \flat D7

трэ - ба? Дзе твой го - нар, мой князь! Па-вяр-тай-ся да-

Gm6

моў! Не гля-дзі на мя-не,

не гля-дзі так і - зноў! *gr* У слу-жэн-ні сва-

Gm7 \flat 9

ім я ў хра-ме ляс - ным быць па-він-на заў-

*S*₇₉ *G*_{m6}

жды не-кра - ну - тай. *sf* А за

здра - ду — лю-та-я смерць! Па-шка-дуй жа мя -

*S*₇₉ *G*_{m6}

не, кня - жа мі - лы. *8va*

*E*_b

А - ні сэр - ца май-го, ні ру-кі не пра - сі. *8va*

sfz

Я на-дзе - ю та-бе, ты па-вер, даць не ўсі - лах.

Тут па-ну - е я-на - Пра - ў - ры - ма ад -

E_b7+ *D7*

на! Тут па-ну - е я-на -

Gm *E_b7+*

Пра - ў - ры - ма ад - на!

D7 *Gm*

№ 7. Кейстут:

Lento B_b9

mf

Не, не зма - гу ця - бе за-быць! І вус-ны, што ка-

mp

хан-нем не кра - ну-ты. Ад-ной тва - ёй ус-меш-кай жыць - як

cresc.

B_b7 $Cm6/e_b$

ле-ту-цен-не для мя-не, Бі - ру - тэ!

pizz *piu f*

piu espres. ef

C9

1. Тут, ля ду - бра-вы раз-га - раў - ся зніч,
 2. Я да сві - тан-ку на ця - бе гля - дзеў,

sfz

sva

F79 Bb Ab7

і я па - чуў ла - год-ны смех і спе - вы, між дрэ-ваў
 і го-лас твой ла - віў, ма - я Бі - ру - гэ, і ты - ся -

sfz

G79 C9 F79

я а - дзін ста - яў зня - ме - лы, бо я ад - чуў ка-хан-ня
 чы пях-чот-ных стрэл ля-це-лі ў сэр-ца і няс -

sfz

кліч.
лі па - ку - ты.

sva dim.

Н7 F#dim7/h Н7⁹-

Нам не да - ру - е Пра - ў - ры - ма!

A#dim7/h Н7 *f* *espressivo* Em7+9

І не да - ру - юць ся - броў - кі - вай - дэ -

A^m7⁹ *p* *ped.*

лот - кі. У - жо не раз вяр - шы - лі жорст - кі

F#m7⁹

суд я - ны. Бед - ных дзяў - чын та - пі - лі ў чор - ных

The musical score consists of four systems of vocal and piano parts. Each system includes a vocal line with lyrics and a piano accompaniment with chords and dynamics.

- System 1:** Chords: $Hm7$, $F\#m7/9$. Lyrics: лод - ках, / ноч-чу, ка - лі зга-саў а -
- System 2:** Chords: $G\#m7/9$. Lyrics: ГОНЬ... / Да-ру - е нам ба - гі - ня Пра-ў -
- System 3:** Chords: $C\#m7$, $G\#m7/9$. Lyrics: ры-ма, / я - кой слу-жыць
- System 4:** Lyrics: у - сё жыц-цё па - він - на?

Chords: $Hm7$, $F\#m7/9$, $G\#m7/9$, $C\#m7$

Dynamics: sf , fp , $*Ped.$

Lyrics: лод - ках, / ноч-чу, ка - лі зга-саў а - / ГОНЬ... / Да-ру - е нам ба - гі - ня Пра-ў - / ры-ма, / я - кой слу-жыць / у - сё жыц-цё па - він - на?

Lento

piu espress.

A \flat 7

D \flat 9

C/d \flat H/d \flat

Ка-хан-не і ся-мей-ны дом

F#7

H

G#7

Я - на тры - ма - е ў ру - ках. На мне вя -

C#9

C/c# H/c# F#7

лі - ка - я ві - на! Хі - ба да - ру - е

D#7

A \flat 7+

A \flat 7+

нам я - на? Чай - кі над ва-

F7⁹⁻ F7⁹⁻ B^bm6 B^bm6/a^b G dim7

дой і - зноў кру - жаць з бал-тый - скі - мі вят - ра - мі.

(8va)

A^b7+ A^b7+/g^b F7⁹⁻ B^bm6

Кей - стуг, мі - лы, Кей - стуг

(8va)

A^b9 A^b7/g^b

мі - лы. Што жа бу - дзе

(8va)

sfz

B^bm7 B^bm7/a^b G dim7 E^b7⁹

з на - мі? Што жа бу - дзе з на - мі -

(8va)

Ab7+ Gdim7(9) (f)

пе - кла ці рай?

(*sva*)

sfz *accel.* *sfz*

РЕПОЗИТОРІЙ БУКМ

Stesso tempo

A_{bsus}

E_{b7+}

Не бой-ся, лю-ба - я, я - князь ма - гут-ны.

Ні - хто не змо - жа у мя - не ця -

бе за-браць!

У зам - ку бу - дзем жыць з та - бой у -

туль - на,

ця-бе кня-гі - ний ста-нуць на - зы - ваць!

(8va)

(8va)

№ 10. Бірутэ:

Сцэна III

Andante F_{m7+9} $B_{\flat m7}$ $E_{\flat 7+11}$

mf Ця-бе Вя-лі-кім усе за-вучь, вер-ны-я вой-скі

mp

A_{\flat} $E_{\flat m6/g}$ $F_{m\{6-,9-}$ $B_{\flat m}$

за та-бой і-дуць... О, коль-кі біг-ваў вый-граў ты,

G_{dim7} C_{7-9} F_{m7+9}

муд-ры і сме-лы князь. Скі-нуў свя-шчэн-ны

tr

$B_{\flat m7}$ $E_{\flat 7+11}$ A_{\flat}

дуб ліс-ты – ве-ру, мя-не ка-ха-еш.

G \flat F7 B \flat m Gdim7 \flat 9
 У му - ра - ва - ным зам - ку ты, чу - ю, мя - не سخا -
 ва - еш.

cresc.
mf agitato
rit. assai

* Ped.
 * Ped.
 * Ped.

№ 11. Бласлаўленне Праўрымы
Праўрыма:

Сцэна III

Largo F_{m7+9}

mf Я ад - пус - ка - ю вас і бла - слаў - ля - ю,

* Led.

на доў - гі шлях ка - хан - ня вас на - праў - ля - ю!

* Led.

За шчас-це стрэ-чы пла-ціць вам трэ-ба - лю-боў а-све-ціць

C₇

кня-жы за - мак Крэ - ва!

F7

f Зрад-ніц - тва бу - дзе і

G \flat F7 B \flat m6

брат-ні - я вой - ны - Кей-стут, пад-час іх скла - дзеш га-ла-ву!

C \flat 10- F7+9

Бо ты а-сме-ліў - ся не - ра-да мно - ю скра-ці на-хаб - на

F7 \flat 9 F7

жры-цу ма - ю. Вер - най ця - бе бу - дзе веч - на Бі - ру - тэ

**leg.*

B_m6 *C⁷10-*

і за-ча-ру-е ка - хан - нем ду-шу. Ды ста-не сму - так на

F_m7+9

сэр - цы а - тру - тай - го - ра ад - чу - е я - на і жур-бу.

F₇

Ды ка - лі бу-дзеш пес-няй, Бі - ру - тэ,

pp *mf* *sf*

*Ped. *Ped. *Ped.

*B*_b7^b6/f *E*_b7⁹

сла-віць і - мя ба - гі - ні сва-ёй, то а - хі - ну я

*D*_b7+^b6 *C*7¹⁰-

ма-ю Бі-ру - тэ - мір па - да - ру я ця - бе і спа-кой.

*D*_b *E*_b *F*

Сцэна IV

№ 12. Песня і танец вайдэлотак

Molto agitato

Piano introduction in C major, 2/4 time. The right hand features a rapid sixteenth-note melody, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment. The piece begins with a fortissimo (*sf*) dynamic.

вайдэлоткі:

Vocal line and piano accompaniment for the first line of lyrics. The vocal melody is in C major. The piano accompaniment features chords in the right hand and a rhythmic bass line in the left hand. Dynamics include *f marcato* and *sfz*. Chords are labeled as A_{m9} and $F7+$.

Дзе Бі - ру - тэ? Дзе Бі - ру - тэ? Дзе я - на?

Vocal line and piano accompaniment for the second line of lyrics. The vocal melody continues in C major. The piano accompaniment features chords in the right hand and a rhythmic bass line in the left hand. Dynamics include *sfz*. A chord is labeled as $E7$.

Дзе я - на? І а - гонь свя - ты зга - са - е - вось бя - да! Вось бя - да!

Vocal line and piano accompaniment for the third line of lyrics. The vocal melody continues in C major. The piano accompaniment features chords in the right hand and a rhythmic bass line in the left hand. Dynamics include *mf*. Chords are labeled as D_{m7} , D_{m7}/c , H_{dim7} , and $G7$.

Князь кру - жыў над ёй - дра - пеж - ны со - кал -

C7+

E7

во - чы не зва-дзіў з я - е.

The first system of the score features a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line begins with a half note 'во', followed by a quarter note 'чы', and then a dotted quarter note 'не' which is tied to a quarter note 'дзіў' in the next measure. The piano accompaniment consists of a steady eighth-note bass line in the left hand and a more complex melody in the right hand, including a triplet of eighth notes. A dynamic marking of *sfz* is present in the piano part.

A_m7/9

A_m7/9

G

F7+9-

Ён за - хап - ляў - ся пек - нас - цю Бі - ру - тэ,

The second system continues the musical piece. The vocal line starts with a half note 'Ён', followed by a quarter note 'за', a quarter note 'хап', a quarter note 'ляў', and a quarter note 'ся'. The piano accompaniment features a consistent eighth-note bass line and a right-hand melody with various articulations like accents and slurs. A dynamic marking of *mf* is shown at the beginning, and a *simile* marking is used in the middle of the system.

A_m7/9

A_m7/9/g

F7+

E

ды па - ка - ран - не хут - ка бу - дзе лю - тым,

The third system shows the vocal line with a half note 'ды', a quarter note 'па', a quarter note 'ка', a quarter note 'ран', and a quarter note 'не'. The piano accompaniment maintains the eighth-note bass line and continues the right-hand melody. The system concludes with a fermata over the final note of the vocal line.

D_m7

D_m7/c

H_{dim}7

G7/9

бо пра - кля - не ба - гі ня вай - дэ - лот - ку.

The fourth system features the vocal line with a half note 'бо', a quarter note 'пра', a quarter note 'кля', a quarter note 'не', a quarter note 'ба', a quarter note 'гі', a quarter note 'ня', a quarter note 'вай', a quarter note 'дэ', a quarter note 'лот', and a quarter note 'ку'. The piano accompaniment continues with the eighth-note bass line and the right-hand melody, ending with a fermata over the final note.

C7+ *A dim7* *E7*

Хай жа ня - се я - е на хва - лях лод - ка!

A m9 *F7+* *E7*

Мы - дзе - вы, жры - цы чыс - ці - ні.

f marcato

E7 10-

Кро - чым між свет - лай ці - шы - ні.

Dm7

Dm7/c

Hdim7

G7

Слу - жым мы вер - на Пра - ў - ры - ме,

mf

C7+

E7

Нас не па - він - ны ба - чыць пі - лі - гры - мы.

8va

sfz

Am7/9

Am7/9/g

F7+9-

Мы не - на - ві - дзім свет лю - дзей -

mf

*Ped. Am7

*Ped. Am7/9/g

*Ped. F7+

*Ped. E

жы - вуць я - ны ў жар - сцях лё - су, лё - су.

D_{m7}

D_{m7/c}

H_{dim7}

G_{7/9}

Га - рэў а - гонь свя - шчэн - ны ноч і дзень.

C₇₊

H_{dim7}

E₇

Каб мы па - збег - лі зло - га збро - ку, збро - ку.

E_m

/Танец:/

ff *agitato*

F₇₊

E/d

A G A G A C H G

F7+ G C F7+ C

D C D C D F E C

piu f

F#m7 C A C C/f F7+

sfz

A G A F7+ G/e

sfz

8va

Musical score for Scene IV, consisting of two systems of piano accompaniment. The first system has five measures with chords A, G, F7+, G/f, and G. The second system has five measures with chords A, G, G, G, and G. Dynamics include *sfz* and *ff*. A watermark "МУЗЫКАЛЬНИЙ БУКЕТ" is visible across the score.

Сцэна V

Вяселле Вітаўта і Ганны

Лірнік:

З той ночы трыццаць мінула гадоў:
 Далёкі сон – шалёнае спатканне.
 Стаў забывацца свет былых багоў,
 Ды памятае Кейстут прадказанне.
 Сыны Бірутэ – гордыя дубы,
 Дачушкі – вішні ў вэлюме цнатлівым.
 Таго яна ўзрасціла для Літвы,
 Каго ў стагоддзях назавуць Вялікім.
 Вяселле аддалілася бацькоў –
 Як летапіс стары, жыццё гартаем.
 Абрад вясельны ўжо звiніць iзноў –
 Ён Вітаўта і Ганну паяднае.

№ 13. Сяброўкі Ганны і дружына Кейстута

Хор дружыннікаў і сябровак князёўны:

гукі зязюлі

mf

Soprano

Ку - ку ку - ку ку - ку ку - ку ку - ку

S

ку - ку ку - ку ку - ку ку - ку ку - ку ку - ку

S

A

Ку-ка-ва-ла зя - зю-ля, ку-ка-ва-ла, ве - да-ла. О - ой!

А - а...

S

A

Што дзяў-чы-на ма - ла-да - я смут-ка-ва-ла ў верб-на-е. О - ой!

А - а...

S

A

А дзе ж той жа - ніх, дзе ж ён? І ка-лі ён з'я - віц-ца? Ой!

А - а...

S

A

А як той дзяў - чы - не ён не спа-да - ба - ец-ца?! А?

А...

S Кня - жа, кня - жа, па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

A Кня - жа, кня - жа, па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

T Кня - жа! Па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

B Кня - жа! Па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

piu f

S Ой, кня - жа! Па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

A Ой, кня - жа! Па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

T Ой, кня - жа! Па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

B Ой, кня - жа! Па - спя - шай! Дзеў - ке сва - тоў за - сы - лай!

S Лю-лі, лю-лі лю-лі – па-спя-шай! Лю-лі, лю-лі, лю-лі – за-сы-лай! пры-язд-жай!

A Лю-лі, лю-лі лю-лі – па-спя-шай! Лю-лі, лю-лі, лю-лі – за-сы-лай! пры-язд-жай!

T Лю-лі, лю-лі лю-лі – па-спя-шай! Лю-лі, лю-лі, лю-лі – за-сы-лай! пры-язд-жай!

B Лю-лі, лю-лі лю-лі – па-спя-шай! Лю-лі, лю-лі, лю-лі – за-сы-лай! пры-язд-жай!

№ 14. Дуэт Вітаўта і Ганны

Вітаўт: A₇9

Voice

1. Руч-нік вя -

сель - ны пад а - бра - за - мі па - вя - жуць

до - лю і лад быц - ця... Яш - чэ не

поз - на, хай не ад - ра - зу знай - шоў ка -

ff *rit.* *a tempo*

mf *amoroso*

sfz

8va

8va

8va

Chords: D₇₊₉, A, G₉, D₉, F₇, H_m, A_{9/g}, G, D_{6/f#}

Em7 *A7⁹* *D7+* *Piu mosso* *F#7*

хан - не свай - го жыц - ця! Яш - чэ не

(8va) *Hm9* *Hm7* *Am7/a* *G9* *G9/f#*

поз - на, хай не ад - ра - зу знай-шоў ка -

Em7 *A7* *D9* *Ганна:* *D9 mf*

хан - не свай - го жыц - ця! На бе - лым

(8va) *D9* *G7+9* *Hm7⁹* *D7+/C#*

све - це вяс - на ча - ру - е!.. Так прос - та

G_{6,7+} F_{#m7} E_{m7} A_{7/9}

сэр - ца та - бе да - ру... У - се сяб -

D₉ F_{#6-7/9-} H_m H_{msus7/a}

роў - кі мя - не він - шу - юць, а я тры -

G_{#dim7} A_{7/9} D₇₊₉ A_{6,7}

ма - ю лю - боў сва - ю! У - се сяб -

D₉ F_{#6-7/9} H_{m7+} H_{m9/a}

роў - кі мя - не він - шу - юць, а я тры -

sfz *piu f*

G#dim

ма - ю лю - боў сва - ю!

sfz *sfz* *mp*

Вітаўт: *A7+9*

2. Ка-лыс-ка

mf *rit.* *a tempo*

Red. ** Red.*

D7+9 *A*

ро - ду - наш за - мак Крэў - скі та - кіх не

mf *amoroso*

G9 *D9* *F#7*

ве - даў я - шчэ на - год... Ад Тро - каў

sfz

8va

Музыкальный блок 1. Клавирная часть (басовый регистр) и вокальная линия. Аккорды: H_m, A_{9/g}, G, D_{6/f#}. Слова: слын - ных і да Сма - лен - ска ня - хай гу -

Музыкальный блок 2. Клавирная часть (тремоло в правой руке, басовый регистр) и вокальная линия. Аккорды: E_{m7}, A₇, D₇₊, F_{#7}. Темп: Più mosso. Слова: ля - е і п'е на - род. Ад Тро - каў. Динамика: sfz.

Музыкальный блок 3. Клавирная часть (басовый регистр) и вокальная линия. Аккорды: H_{m9}, H_{m7}, A_{m7/a}, G₉, G_{9/f#}. Слова: слын - ных і да Сма - лен - ска ня - хай гу -

Музыкальный блок 4. Клавирная часть (тремоло в правой руке, басовый регистр) и вокальная линия. Аккорды: E_{m7}, A₇, D₉. Слова: ля - е і п'е на - род. **Ганна:** D₉ *mf*. Слова: 2. Ты - зор - ны. Динамика: *tr*.

F#m7 Hm7/9

D₉ с#

ві - цязь, я - бе - ла ле - бедзь, і мы ка -

G_{6,7+} F#m7 E_{m7} A_{7/9}

хан - нем з та - бой га - рым. Ты - мой а -

D₉ F#6-7/9- Hm7

дзі - ны на бе - лым све - це, на бе - лым

G#dim7 A_{7/9} D₇₊₉ A_{6,7}

све - це, як і на тым. Ты - мой а -

D₉ F[#]_{6-7/9} H_{m7+} H_{m9/a}

дзі - ны на бе - лым све - це, на бе - лым

G[#]_{dim}

све - це, як і на тым.

Дуэт:

Ганна: D₉ *mf* D₉ A₆ C[#] H_{m7/9}

3. Як свет - лы ме - сяц з паў-днё - вай зор - кай,

Вітаўт:

3. Як свет - лы ме - сяц з паў-днё - вай зор - кай,

D7+/C#

G6,7+

F#m7/9

E_m7

як птуш - кі ў не - бе і як вя - тры,

як птуш - кі ў не - бе і як вя - тры,

A7/9

D9

F#6-7/9-

H_m

як ю - ны тра - вень і бэз са - лод - кі,

як ю - ны тра - вень і бэз са - лод - кі,

H_{msus7/a}

G#dim7

A7/9

D7+9

з та - бо - ю ра - зам мы на - заў - жды.

з та - бо - ю ра - зам мы на - заў - жды.

A_{6,7} D₉ F_{#6-7⁹} H_{m7+}

Як ю - ны тра - вень і бэз са - лод - кі,

Як ю - ны тра - вень і бэз са - лод - кі,

H_{m9/a} G_{#dim}

з та - бо - ю ра - зам мы на - заў - жды.

з та - бо - ю ра - зам мы на - заў - жды.

piu f *sfz* *sfz* *mp*

Сцэна V
Вяселле Вітаўта і Ганны

№ 15. Хор народу на вяселлі

Moderato *f*

Soprano *lieto* A - a...

Alto A - a...

Tenore *lieto* Ві - таўт і-дзе - Ган - ну вя-дзе! Ві - таўт бя-рэ.

Baritono Basso Ві - таўт і-дзе - Ган - ну вя-дзе! Ві - таўт бя-рэ.

S *f* Со - ней-ка ззя - е, ма - ла - ды - я за ста-лом!

A *f* Со - ней-ка ззя - е, ма - ла - ды - я за ста-лом!

T *f* Ган - ну за ся-бе. Со - ней-ка ззя - е, ззя - е.

B *f* Ган - ну за ся-бе. Со - ней-ка ззя - е, ззя - е.

S Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей-сту - там!

A Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей-сту - там!

T Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей-сту - там!

B Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей-сту - там!

piu f

S Со - ней - ка ззя - е, ма - ла - ды - я за ста - лом!

A Со - ней - ка ззя - е, ма - ла - ды - я за ста - лом!

T Со - ней - ка ззя - е, ма - ла - ды - я за ста - лом!

B Со - ней - ка ззя - е, ма - ла - ды - я за ста - лом!

S Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей - сту - там.

A Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей - сту - там.

T Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей - сту - там.

B Ві - таўт з Ган - на - ю спя - ва - е, а Бі - ру - тэ з Кей - сту - там.

ff

S Ві - таўт і - дзе, Ган - ну вя - дзе!

A Ві - таўт і - дзе, Ган - ну вя - дзе!

T А - а..

B Ві - таўт і - дзе, Ган - ну вя - дзе!

S Ві - таўт і - дзе, Ган - ну вя - дзе!

A

T А - а..

B Ві - таўт і - дзе, Ган - ну вя - дзе!

S Сён - ня свя - та ў на - ва - кол - лі - ма - ла - ды князь жэ - ніц - ца!

A

T Сён - ня свя - та ў на - ва - кол - лі - ма - ла - ды князь жэ - ніц - ца!

B

S Не паз-наць бя - ды ні - ко - лі! Толь - кі шчас - це стрэ - нец - ца!

A

T Не паз-наць бя - ды ні - ко - лі! Толь - кі шчас - це стрэ - нец - ца!

B

№ 16. Трыя Кейстута, Вітаўта і Ягайлы

Moderato

Soprano *mp* *fp*

Alto

Coro *mp* *fp*

a capella *roso a roso cresc.*

Tenore

Baritono

Basso *mp* *fp*

A - a... A - a...

Ягайла і Кейстут:

f

Як Сон - ца з Ме - ся - цам у ззян - ні сла - вы,

Soprano

Alto

Coro *mf* A - a...

Tenore

Baritono

f

ча - ру - юць ма - ла - ды - я за ста - лом...

Soprano

Alto

Coro

Tenore

Baritono

Ягайла:

mf

У Крэў - скі за - мак за - пра - сіць вас ра - ды,

Soprano

Alto

Coro *mf*

Tenore

Baritono

што на па - меж - жы наш кня - жац - кі дом...

Вітаўт:

Ты мне, як род - ны брат, з та - бой, Я - гай - ла,

А - а...

е - хаць я згод - ны, хоць за не - ба - край!

Вітаўт і Ягайла:

Вя - сел - ле ад - свят - ку - ем там мы дбай - на,

дзе му - зы - ка зві - ніць і тан - цу - е гай!

Soprano
Alto
Tenor
Bass

Ягайла:

Ма - гут - ны Кей - стут для мя - не, як баць - ка,

Soprano
Alto
Tenor
Bass

Кей - стут, Кей - стут!

сла - ву - ты Крэ - ва за - пра - ша - е вас!

Soprano
Alto
Tenor
Bass

Вітаўт і Ягайла:

З вя - лі - кай ве - жы бу - дзе до - бра бач - на,

Soprano
Alto
Tenor
Bass

cresc.

я - ка - я спад - чы - на яд - на - е нас!

cresc.
я - ка - я спад - чы - на яд - на - е нас!

Кейстут: я - ка - я спад - чы - на яд - на - е нас!

Наш за-мак, што са-браў ка - ле-на Ге-ды - мі - на, ві - та - е

Наш за-мак, што са-браў ка - ле-на Ге-ды - мі - на, ві - та - е

Наш за - мак Ге - ды - мі - на! Ві - та - е

вас, бра-ты... Вы - сы-ны Літ - вы! Я - гай-ла - пер-шы ты, дру-

вас, Літ - вы сы - ны! Аа...

вас, Літ - вы сы - ны! Я - гай-ла - пер-шы ты, дру-

piu f espressivo

гім жа бу-дзе Ві - таўт! Вя - лі-ка - я Літ-ва хай ка-ра-ну-е

Аа... Літ - ва ка-ра-ну-е

гім жа бу-дзе Ві - таўт! Літ - ва!

fp *V*

вас! Ра - зам кі - ра - ваць зна - ро - дам па - спа -

S A

Coro

вас! Ра - зам зна - ро - дам па - спа -

T B

А Ра - - зам зна ро -

лі - тым, бе - раг - чы ся - броў - ства - гэ - та мой на - каз!

S A

Coro

лі - тым, бе - раг - чы сяб - роў - ства!

T B

дам бе - раг - чы сяб - роў - ства!

f *>* *V*

Вер - насць на - заў - жды - гэ - та мой на - каз!

S A

Coro

Вер - насць на - заў - жды - гэ - та мой на - каз!

T B

Вер - насць на - заў - жды - гэ - та мой на - каз!

Maestoso *cresc. e rit. assai* *ff* *>* *>* *>* *>*

Хай на - род Літ - вы ка - ра - ну - е вас!

S A

Coro

Хай на - род Літ - вы ка - ра - ну - е вас!

T B

Хай на - род Літ - вы ка - ра - ну - е вас!

Сцэна VI Грунвальд

Лірнік:

Пайшоў на здраду злосную Ягайла:
 Бірутэ, Кейстут, Вітаўт у палон
 Патрапілі і нават не чакалі,
 Што на злачынства тое здольны ён.
 Душа яшчэ грахі якія месціць?
 І за карону вольнае Літвы
 Быў родзічам знявечаны сам Кейстут –
 Ягайлавы забілі гайдукі.
 А Вітаўта чакала ўсё ж збаўленне
 Каханнем любай жонкі і цяплом,
 Бо розумам яе, учынкам смелым
 Трымаў ад смерці ратаванне ён.
 Жаданне ўлады – чорная атрута...
 На польскі трон Ягайла ўзышоў
 І на радзіму адпусціў Бірутэ,
 Дзе вогнішча святое між лясоў.
 Каб згасла кроў і памяць не крычала
 Якой яшчэ прыдбаеце бяды?
 Ідзе, ідзе крыжацкая навала –
 І разам аб'ядналіся браты.

№ 17. Хор народу «Вітаўт Вялікі»

Coro a capella
Moderato

mf

У...

mf

(Дзум...)

ff

Ор-дэн Тэў-тон-скі і -дзе на Літ-ву і Ка-ро -

і Ка-ро -

Солі:

Sopr. *A...*

Ten. ну.

B. ну. (Дзум...)

ff espress.

Sopr. Ор-дэн Тэў-тон-скі і - дзе на Літ-ву і Ка - ро - ну.

Alti Ор-дэн Тэў-тон-скі і - дзе на Літ-ву і Ка - ро - ну.

Ten. Ор-дэн Тэў-тон-скі і - дзе на Літ-ву і Ка - ро - ну.

B. Ор-дэн Тэў-тон-скі і - дзе на Літ-ву і Ка - ро - ну. (Дзум...)

fp

f deciso

Sopr. Ры - ма ў - ла - ду ня - се пад ста-лё - вым пры-

Alti Ры - ма ў - ла - ду ня - се пад ста-лё - вым пры-

Ten. Ры - ма ў - ла - ду ня - се пад ста-лё - вым пры-

B. Ры - ма ў - ла - ду ня - се пад ста-лё - вым пры-

f deciso

пры-

Sopr. *fp*
му - сам.

Alti *fp*

Ten. *fp*

B. B. *fp*
му - сам. (Дзум...)

Sopr. *f*
Гэй! Э - гэй!

Alti *f*

Ten. *f*

B. B. *f*
Гэй! Э - гэй!

Sopr. *f*
Гэй! Гэй!

Alti *f*

Ten. *f*
Гэй! Гэй!

B. B. *f*
гэй!

Sopr. *f* Гэй!

Alti *fp* Гэй!

Ten. *fp* Гэй!

B. *fp* Гэй!

f Гэй!

f espress.

Ў доб-лес-най се-чы кры - ва-вай і вы-со-ка

Sopr. *f* А... Вы-са-ка-род-най, вы-са-ка-род-най...

Alti *f* род - най, вы-со-ка-род-най, вы-со-ка-род - най

Ten. *f* род - най, вы-со-ка-род-най, вы-со-ка-род - най

B. *f* род - най, вы-со-ка-род-най, вы-со-ка-род - най

molto espress.

Sopr. *molto espress.* дзе-вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў зям - лю а - ба - ро - няць,

Alti *molto espress.* дзе-вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў зям - лю а - ба - ро - няць,

Ten. *molto espress.* дзе-вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў зям - лю а - ба - ро - няць,

B. *molto espress.* дзе-вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў зям - лю а - ба - ро - няць,

А - ба -

Sopr. а - ба - ро - няць, а - ба - ро - няць,

Alti а - ба - ро - няць, а - ба - ро - няць,

Ten. а - ба - ро - няць, а - ба - ро - няць,

B. B. ро - няць!

Sopr. *f* дзе - вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў! *fp* *ff* allarg.

Alti *f* дзе - вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў! *fp* *ff*

Ten. *f* дзе - вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў! *fp* *ff*

B. B. *f* дзе - вяць дзе - сят - каў ха - руг - ваў! *fp* *ff*

mf poco a poco cresc.

Sopr. Ві - таўт - дар, на сон - ца па - доб - ны, па - доб - ны.

Alti Ві - таўт - ва - яр, гас - па - дар, што на сон - ца па - доб - ны...

Ten. *mf poco a poco cresc.* Ві - таўт - ва - яр, гас - па - дар, што на сон - ца па - доб - ны...

B. B. Ві - таўт - дар, на сон - ца па - доб - ны...

№ 18. Хор народу «Ганна Смаленская»

Coro a capella

Soprano *p*

Alto M...

Baritono *p*

Basso M...

S *mp*

A A...

B *mp*

S

A

B

S

A

B

Soprano: *pp*

Alto: *pp*

Bass: *pp*

Soprano: Ша - ну - юць прос-ты люд і кня - зі я - га - мос - ці най-леп - шу -

Alto: Ша - ну - юць прос-ты люд і кня - зі я - га - мос - ці най-леп - шу -

Tenor: Ша - ну - юць прос-ты люд і кня - зі я - га - мос - ці най-леп - шу -

Bass: і кня - зі най-леп - шу -

Soprano: ю зда - чок пра - ма-ці Е-вы. Ды прад муд-рас-цю я - е і пры-

Alto: ю зда - чок пра - ма-ці Е-вы. Ды прад муд-рас-цю я - е і пры-

Tenor: ю зда - чок пра - ма-ці Е-вы. Ды прад муд-рас-цю я - е і пры-

Bass: ю зда - чок Е - вы. Ды прад муд-рас-цю я - е

S га-жось-цю схі-ліў-ся не-пры-ступ-ны за - мак Крэ - ва...

A

T га-жось-цю схі-ліў-ся за - мак, за - мак Крэ - ва, Крэ - ва,

B схі-ліў-ся за - мак Крэ - ва, Крэ - ва,

S *p* *tr* *espress.* Ра-зум-на я і доб-ра - я кня-гі - ня

A *p* *mf* А...

T *mf* Крэ - ва, Крэ - ва...

B *p* *mf* Крэ - ва... А...

S - ча-роў-на - я, ні-бы-та, квет шып-шы - ны, з ду-шой а - нё - ла і

A

T

B

S
го-ла-сам, як лі - ра, і з ёй ка - ха-ны князь літ - він-скі Ві-таўт

A

T

B

S
мі - лы. А...
mf *rosso accel.*

A
А...

T

B
p *mf*
А...

S
pp а... *rosso f* У гэ-тым замжу Крэ-ва Ві-таўт

A
pp а...

T
У гэ-тым замжу Крэ-ва Ві-таўт

B
rosso f
М...

S
з жон-кай Ган-най па - ві - нен быць зня-ва-жа - ным - заў - жды ў па-ло-не...

A

T
з жон-кай Ган-най па - ві - нен быць зня-ва-жа - ным - заў - жды ў па-ло-не...

B
па - ві - нен быць заў - жды ў па - ло - не...

piu fe allarg.

S
Ды на во лю праз вар - ту Ган - на

A

T
Ды на во-лю кня-зя праз вар-ту зам-ка Ган - на

B
Ды на во - лю праз вар - ту Ган - на

fe molto espress.

S
вы-ве-ла ў жа - но - чых стро - ях...

A

T
fe molto espress.
вы-ве-ла ў жа - но - чых стро - ях...

B

mf

S Ды, як за - цьменне Ме-ся-ца, боль і ад - чай, па-ку-ты аз-мро-чы - лі ча -

mf

A

mf

T Ды, як за - цьмен - не, боль і ад - чай, аз-мро-чы - лі ча -

mf

B

S ло кня - гі - ні Ган-ны: два род-ны - я сы - ны, І -

A

T ло кня - гі - ні: два род-ны - я сы - ны, І -

B

два сы - ны,

cresc. assai espress.

S ван і Ю-рый, за - бі - ты - я бяз-душ-на кры - жа - ка - мі.

A

T ван і Ю - рый, за - бі - ты - я кры - жа - ка - мі.

B

p leggere

S Збя-гуць з Літ - вы ня - про-ша-ны-я гось - ці, ча-ка-е Ган - на,

A

T М... *p*

B *p*

М...

cresc. poco a poco

S як і ўсе жан - чы - ны: вя-лі-кі Ві - таўт за сы-ноў ад-пом - сціць

A

T *cresc. poco a poco* А...

B

А...

poco f

S і за жыц - цё дзя-цей сва - ёй кра - і - ны! А...

A

T *piu f*

B Збя-гуць з Літ-

S
A
T
B

вы ня - про-ша-ны-я гось-ці... Ча-ка-е Ган - на, як і ўсе жан-

piu f espress.

S
A
T
B

(а...) Вя - лі - кі Ві - таўт за сы-ноў ад - пом - сціць
чы - ны. Вя - лі - кі Ві - таўт за сы-ноў ад - пом - сціць
Ві - таўт ад - пом - сціць

S
A
T
B

і за жыц - цё дзя-цей сва - ёй кра - і - ны! *ff*
і за жыц - цё дзя-цей сва - ёй кра - і - ны! *ff*
і за жыц - цё сва - ёй кра - і - ны! *ff*

№ 19. Арыя Ганны

Прачувальна, выразна

Chords: G, A dim7, D7, Gm7+, Gm7

Voice: Та - ку - ю ноч не пе-ра-

Piano: *mf*, *sva-*

Chords: A dim7, D7(9-), Gm7(9)

Voice: жыць мне ізноў. Як гэ-ты цяж-кі сму-так пе-ра-ба-роць?

Chords: Cmsus, Eb/f, F, Bb7+, Ab7

Voice: Не ад аг-неў па-ган-скіх і ка-мя-неў, а да ця-бе звяр-та-юсь,

Chords: D7, Cm

Voice: мой Гас-подзь! Не, кры-жа-кі не лю-дзі -

Piano: *(molto espress.)*, *f*

G_{m7} G_{m6/e} A₇
 зве-ры я-ны! За-біць ма-лых дзя-цей, кры - він - кі ма-е!
8va

D₇ G_{m7+} G_{m7} A_{dim7}
 Ты на - ву - ча - еш нас за - быць ся-бе,
(8va) *sfz*

D₇⁹⁻ G_{m7}⁹ C_{msus} E_{b/f} F
 а - ле як ма-ці жыць у пя - кель-ным аг-не? І на-ват ле-дзя-не - е
(piu espress.)

B_{b7+} A_{b7} D₇
 ў жы - лах кроў. О, не па-кінь мя-не, лю - боў!
p.

cresc. assai

C_m *G_m/b_b*

Ра - ту - нак мой ся - род жах - лі - вых на - чэй -

A_b7 *(poco rit.)*

ма - я лю - боў да кня - зя, ён - свят - ло ва - чэй!

Rit. *2. C_m/d* *D₇9-* *G_m*

ён - свят - ло ма - іх ва - чэй.

№ 20. Дуэт Вітаўта і Ганны

mf E_{m6} $H_{m/d}$ $C^{\#dim7}$ $F^{\#7}$ H_m D_m

Vітаўт: A_{m7}

$A_{m9/c}$ B_{b79} H_{dim7} E_{79-}

1. Ля кра-таў цём - на - га вак-
 2. На - ва - лу лю - тых кры - жа -

$A_{m7/g}$ $F^{\#dim7}$ H_7

на я ду-маў толь кі пра ця - бе, бо здра-да
 коў на-ка-на - ва - ла мне спы - ніць. Я пе - ра -

E_{m6} $E_{m6/d}$ $C^{\#dim7sus}$

кры - жа-коў ві - на, а ты - збаў - лен - не для мя -
 мо - гу і лю - боў та - бе жа - да - ю пры-свя -

rit f **F#7** **G** **A**

не. Ты лю - ба - я Ган - на -
цщ!.. Сэнс толь - кі ў лю - бо - ві -

G **E7** *Ganna:* **E7**

ру - жа ў са - дзе ду - шы!
у ёй іс - насць жыц - ця!

1. На - ста - ла
2. Ты вер - неш -

A m9 **F#7**

ін ша - е жыц - цё, і на - шых ужо ня - ма сы -
ся, а по - бач я - лі - ле - і ра - скві - туць у

ноў... Ды не - маг - чы - ма за - быц - цё, ка - лі ёсць
 раз... Су - стрэ - не воль - на - я зям - ля са шчы - рай

(8va)

па - мяць ды лю - боў. Ты Ві - таўт ка -
 ра - да - сцю, мой князь! Сэнс толь - кі ў лю -

(8va)

ха - ны, - пес - ня ў хра - ме ду - шы! 2. На - ва - лу
 бо - ві - у ёй іс - насць жыц - ця!

(8va)

Vitaўt:

Fine

№ 21. Ягайла з хорам народу

Coro a capella

mf

Bass

Ка-роль У - ла - дзі-слаў Я-гай-ла! Ка-роль У - ла - дзі-слаў Я-гай-ла!

T

B

Ка-роль У - ла - дзі-слаў Я-гай - ла!

Ка-роль У - ла - дзі-слаў Я-гай - ла!

S

A

T

B

mf

A... *mf*

a...

S

A

T

B

piu f

A...

Ка-роль У-ла

piu f

Ка-роль У-ла дзі - слаў Я - гай - ла!

Ка-роль У-ла

S
дзі - слаў Я - гай - ла! Сын Альгерда, кня - зя літ - ві -

A

T
дзі - слаў Я - гай - ла! Сын Альгерда, кня - зя літ - ві -

B

S
наў! Ад'е-хаў ка-

A
наў! Ад'

T
наў! А... Ад'

B
наў! А... Ад'

mf

tr

S
роль на па - го - рак, на ўзвыш-ша над Грун - вальд-скім

A
над

T
е - хаў ка - роль на ўзвыш-ша над Грун - вальд-скім

B

p

S
по - лем... Па - важ - на ма - ліў - ся ён Бо - гу

A

T
по - лем... *A... tr*

B

S
аб сла - ве і да - стат - ку, і до - лі.

A

T
Малітва: pp

B
Бо - жа Усе - ма -

T
гут - ны, вой - ска Літ - вы і Польшчы хай

B

T
а - бый - дуць па - ку - ты, хай бу - дзе шчас - це боль - шым!

B

Sola: *A...*

S
Бо-жа Усема-гут-ны, вой-ска Літ-вы і

A

T *v tr*
Бо-жа Усема-гут-ны, вой-ска Літ-вы і

B *v tr*
Бо-жа Усема-гут-ны, вой-ска Літ-вы і

S
Поль-шчы хай а-бый-дуць па-ку-ты,

A

T
Поль-шчы хай а-бый-дуць па-ку-ты,

B
Поль-шчы, і Поль-шчы

Solo tacet

S
хай будзе шчас-це боль-шым! Во-раг з чу-

A

T
хай будзе шчас-це боль-шым! Во-раг з чу-

B
хай будзе шчас-це боль-шым! Во-раг з чу-

з чу-

S
 жы - ны ня - хай у пек - ла ся - бе пра - б'е да - ро - гу!

A

T
 жы - ны ў пек - ла пра - б'е да - ро - гу!

B
 жы - ны ня - хай у пек - ла пра - б'е да - ро - гу, да - ро - гу!

S *ff*
 Во - раг ня - хай з чу - жы - ны ў пек - ла пра - б'е да - ро - гу!

A
 Во - раг ня - хай у пек - ла пра - б'е да - ро - гу!

T

B *fp*
 Гэй!
 Гэй!

T
 Во - раг ня - хай з чу - жы - ны ў пек - ла пра - б'е да - ро - гу!

B
 Гэй! Гэй! А...

molto espressivo

S A T B

A.,

Бо - жа Уся - выш - ні,

Бо - жа

allarg. assai

S A T B

а...

Бо - жа! Бо - жа!

Дай жа

Дай жа

S A T B

нам Пе - ра мо - гу!

нам Пе - ра мо - гу!

ff

Лірнік:

Кароль малітву скончыў на пагорку,
 Нясуць яму тэўтонскія герольды
 Мячы, як выклік да крывавай бітвы,
 Дзе будзе мноства хрысціян забіта.
 І вось ідуць на Ордэнскае войска
 Харугвы з Польшчы, Львова і Падольска,
 Літвінскія, мараўскія харугвы
 Адпомсцяць разам за зямлі пакуты.
 Агнём страляюць гучныя гарматы,
 І наступаюць рыцары ўпарта –
 Атака княства ўжо амаль адбіта.
 А ці стрымае крыжаносцаў Вітаўт?
 Сямён-Лунгвень, мсціслаўскі князь адважны,
 У бой апошні, жорсткі, рукапаіны
 Накіраваў смаленскія харугвы
 І крыжакоў стрымаў напор магутны.
 А Вітаўт зноў імкнуўся ў наступленне,
 Дзе стрэлы зіхацелі, як імгненні...
 І армія варожая разбіта –
 Магістр Юнгенген мячом забіты.
 ...Шчаслівай зоркай Перамога
 Усходзіць над палкамі
 І усхваляюць Пана Бога
 Літвіны і палякі.
 Ды кожны прыхіліцца мусіць
 Прад Вітаўтавым зьяннем.
 Хай над Літвой і Белай Руссю
 Гучыць яго пасланне!

№ 22. Пасланне Вітаўта

Урачыста ♩ = 76

Vitaўт:

Voice

1. Мой на - род! Хай заў-жды зі - ха - ціць Бе - ла - рус - ка - я
 2. На - шу во - лю, як Гос - па - да дар, збе - ра - жы - це, і

S

A

Coro

T

B

Mm...

Mm...

Mm...

Mm...

Voice

род - на - я мо - ва! Ад Ай - чы - ны да кра - ю зям - лі
 сла - ва вам бу - дзе! Пяць ста - год - дзяў ня - мец - кі ва - яр

S

A

Coro

T

B

Voice

і ад мо - ра да ін - ша - га мо - ра... А ка - лі
на зям - лю на - шых прод - каў не сту - піць. А ка - лі

S

A

Coro

T

B

Voice

цяж-ка змрок пе-ра-жыць, я прый - ду свой на - род ба-ра-ніць,
цяж-ка змрок пе-ра-жыць, я прый - ду свой на - род ба-ра-ніць,

S

A

Coro

T

B

Voice: а-бу-дзіць на-шу ве-ліч і сі - лу! Я прый - ду, мой на-
 а-бу-дзіць на-шу ве-ліч і сі - лу! Я прый - ду, мой на-

S: *sfz cresc. assai*

A: *sfz*

Coro: *sfz*

T: *sfz*

B: *sfz*

Voice: *piu f*
 род, я прый - ду! Ма-я Бе-ла-русь! Ма-я Бе-ла - руть!
 род, я прый - ду!

S: *sfz*

A: *sfz*

Coro: *sfz*

T: *sfz*

B: *sfz*

Piano: *cresc. assai*, *ff*, *sfz*

Score for Voice, Soprano (S), Alto (A), Coro (C), Tenor (T), Bass (B), and Piano.

Section 1:

- Voice:** Зор - ка ма - я - Бе - ла - русь! Ма - я Бе - ла - русь!
- S:** Зор - ка ма - я - Бе - ла - русь! Ма - я Бе - ла - русь!
- A:** Зор - ка ма - я - Бе - ла - русь! Ма - я Бе - ла - русь!
- Coro:** Зор - ка ма - я - Бе - ла - русь! Ма - я Бе - ла - русь!
- T:** Зор - ка ма - я - Бе - ла - русь! Ма - я Бе - ла - русь!
- B:** Зор - ка ма - я - Бе - ла - русь! Ма - я Бе - ла - русь!

Section 2:

- Voice:** Ма - я Бе - ла - русь! Зор - ка ма -
- S:** Ма - я Бе - ла - русь! Зор - ка ма -
- A:** Ма - я Бе - ла - русь! Зор - ка ма -
- Coro:** Ма - я Бе - ла - русь! Зор - ка ма -
- T:** Ма - я Бе - ла - русь! Зор - ка ма -
- B:** Ма - я Бе - ла - русь! Зор - ка ма -

Section 3:

- Voice:** (Silent)
- S:** (Silent)
- A:** (Silent)
- Coro:** (Silent)
- T:** (Silent)
- B:** (Silent)

Piano: Accompanying music with triplets and dynamic markings like *ff* and *sfz*.

1. я - Бе - ла - русь! 2. На - шу ...я

я - Бе - ла - русь! Мм... ...я

я - Бе - ла - русь! Мм... ...я

я - Бе - ла - русь! Мм... ...я

я - Бе - ла - русь! Мм... ...я

я - Бе - ла - русь! Мм... ...я

dim. 3 *mf*

allarg. e cresc.

Be - ла - русь!

Be - ла - русь!

Be - ла - русь!

Be - ла - русь!

Be - ла - русь!

Be - ла - русь!

sfz *sfz* *fp* *fff*

З М Е С Т

Дзеючыя асобы. Час і месца дзеяння	5
Сцэна I	
№ 1. Хор дружыннікаў і Кейстут.	6
Сцэна II	
№ 2. Хор вайдэлотак «Як багіні Праўрымы вочы...»	12
№ 3. Старэйшая жрыца і вайдэлоткі «Гэтай ноччу...»	15
№ 4. Прадчуванне (арыя) Бірутэ «Разляцеліся сяброўкі...»	18
Сцэна III	
№ 5. Арыя Кейстута «Я – князь...»	21
№ 6. Арыя Бірутэ «Я прашу, я прашу, не глядзі на мяне...»	23
№ 7. Арыя Кейстута «Не, не змагу цябе забыць...»	27
№ 8. Арыя Бірутэ «Чайкі над вадой...»	29
№ 9. Арыя Кейстута «Не бойся, любая, я – князь магутны...»	35
№ 10. Арыя Бірутэ «Цябе Вялікім усе завуць...»	37
№ 11. Бласлаўленне Праўрымы «Я адпускаю вас і бласлаўляю...» .	39
Сцэна IV	
№ 12. Песня і танец вайдэлотак «Дзе Бірутэ?»	43
Сцэна V	
№ 13. Хор дружыннікаў і сябровак князёўны «Кукавала зязюля...»	50
№ 14. Дуэт Вітаўта і Ганны Смаленскай «Ручнік вясельны...»	52
№ 15. Хор народу на вяселлі «Вітаўт ідзе – Ганну вядзе!»	61
№ 16. Трыя Кейстута, Вітаўта і Ягайлы «Як Сонца з Месяцам у ззянні славы...»	64
Сцэна VI	
№ 17. Хор народу «Вітаўт Вялікі»	69
№ 18. Хор народу «Ганна Смаленская»	75
№ 19. Арыя Ганны «Такою ноч не перажыць мне ізноў...»	83
№ 20. Дуэт Вітаўта і Ганны Смаленскай «Ля кратаў цёмнага вакна...»	86
№ 21. Хор народу «Кароль Уладзіслаў Ягайла!»	89
№ 22. Вітаўт з хорам народу. Пасланне Вітаўта «Мой народ!»	96

Вучэбнае выданне

Казлова Ганна Маратаўна

Вялікае Княства Любоўі

(канцэртная опера)

Хрэстаматыя

Рэдактар А. А. Дабрыцкая
Тэхнічная рэдактура, камп'ютарны набор,
вёрстка нот і тэксту С. С. Голуба
Дызайн вокладкі Н. І. Пармон

У афармленні вокладкі выкарыстана фота Ю. С. Іванова

Падпісана ў друк 2019. Фармат 60x84 ¹/₈.
Папера офісная. Рызаграфія, лічбавы друк.
Ум. друк. арк. 12,05. Ул.-выд. арк. 11,91. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.
ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.